

PERSBERICHT 5 november 2024

Publicatie van het 181e Boek – Deel II – Boek 2024 over de Sociale Zekerheid

Het Rekenhof bezorgt zijn 181^e Boek - deel II: Boek 2024 over de Sociale Zekerheid aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. In deel I onderzoekt het de financiële en budgettaire toestand van de sociale zekerheid in 2023. In 2023 bedroegen de ontvangsten 131.870,6 miljoen euro (+ 9,17 % tegenover 2022) en de uitgaven 130.930,2 miljoen euro (+ 7,71 %). In deel II van het Boek brengt het Rekenhof verslag uit over de controles van de rekeningen van de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ). Die controles en de resultaten ervan kaderen in de voorbereiding van de certificering van de rekeningen van de OISZ door het Rekenhof.

Deel 1 - Budgettaire en financiële toestand 2023

Evolutie van de uitgaven

De stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden en de overschrijdingen van de spilindex verklaren een groot deel van de stijging van de uitgaven voor prestaties in 2023. Het wegvalLEN van specifieke vergoedingen in samenhang met de COVID-19-crisis remde doe stijging echter enigszins af. Zo daalden de uitgaven voor de werkloosheidsuitkeringen van de RSZ-Globaal Beheer met 4,19 %, voornamelijk omdat economische werkloosheid in samenhang met die crisis niet langer vergoed wordt. De stijging van de uitgaven voor geneeskundige verzorging (+ 11,34 %) is voor een groot deel te verklaren door de herneming van de niet-dringende zorg na de COVID-19-crisis en de evolutie van de index.

De stijging van de uitgaven voor arbeidsongeschiktheid (+ 9,07 %) is vooral het gevolg van de indexering van de uitkeringen en de toename van het aantal vergoede uitkeringsdagen. De pensioenuitgaven zijn gestegen met 9,51 % door de indexering en de toename van het aantal gerechtigden.

Evaluatie van het begrotingsbeleid 2023

Het Rekenhof heeft de maatregelen geanalyseerd die de regering in 2023 heeft goedgekeurd in de sociale zekerheid. De meeste ervan zijn in 2023 in werking getreden. Voor sommige ligt het rendement (besparing of bijkomende opbrengst) lager dan de ramingen. Voor andere geven de OISZ aan dat zij niet over voldoende informatie beschikken om er het rendement van te ramen.

Deel 2 - Financieel beheer en rekeningen van de OISZ

In deel 2 rapporteert het Rekenhof over de controle van de rekeningen van negen OISZ: de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, het Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers, de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's, de Rijksdienst voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen, de Federale Pensioendienst en het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering.

De voornaamste vaststellingen die het Rekenhof deed tijdens zijn controles, hadden betrekking op:

- de verkeerde toepassing van het beginsel van de vastgesteld rechten;
- de niet-naleving van de boekhoudkundige en budgettaire afgrenzing;
- de verkeerde budgettaire aanrekening van waardeverminderingen op dubieuze voordeelingen;
- het gebrek aan eenvormigheid en aan een precies reglementair kader voor de verrichtingen voor rekening van derden;
- het gebrek aan inschatting van de financiële risico's die samenhangen met lopende geschillen en met andere risico's en kosten (voorzieningen);
- onvolledige waarderingsregels.

Bovendien werd op het vlak van de interne beheersing voornamelijk het volgende vastgesteld:

- ontoereikende functiescheiding;
- geen of een onvolledige fysieke inventaris;
- geen reconciliëring van de boekhoud- en begrotingsposities tussen OISZ;
- gebrek aan verantwoordingsstukken om de boeking van bepaalde verrichtingen te staven.

Na afloop van elk van die controles formuleert het Rekenhof aanbevelingen om de kwaliteit van de financiële staten te verbeteren.

Het Rekenhof stelt voorts vast dat het de jaarrekeningen van de OISZ nog steeds laattijdig ontvangt. De OISZ moeten hun rekeningen binnen de opgelegde termijnen opstellen met het oog op de toekomstige certificering van die rekeningen. De toezichthoudende ministers en de minister van Begroting en de OISZ moeten erover waken dat de termijnen voor overlegging nageleefd worden dankzij aangepaste procedures.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën en draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het 18^e Boek – deel II: Boek 2024 over de Sociale Zekerheid werd aan het federale parlement bezorgd en is beschikbaar op rekenhof.be. Dit geldt ook voor de vorige Boeken (2010 tot 2023).